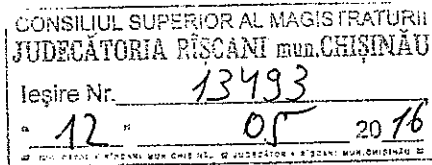

Consiliul Superior al Magistraturii
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău
MD 2068 Chișinău, str. Kiev, № 3
tel. 44-20-03, 44-02-19, fax.
43-80-02

Высший Совет Magistraturы
Суд Рышкань мун. Кишинэу
MD 2068 Кишинэу, ул. Киев, № 3
43-80-02 tel. 44-20-03, 44-02-19, fax.

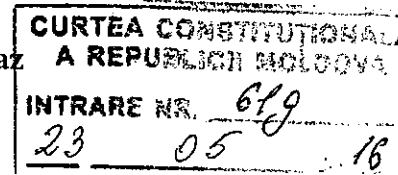
Curtea Constituțională
Mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu nr.28

Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, Vă expediază copia încheierii din data de 28.04.2016 pe dosarul, nr.3-108/2016, la cererea de chemare în judecată a reclamantului *Gîrbu Nicolae* împotriva pîrîtilui *Inspectoratul Ecologic de Stat*.

Anexa: Copia încheierii din data de 28.04.2016 pe 1 (una) filă.
Sesizarea pe 10 (zece) file.

Judecător

Gh. Bîrnaz

ÎNCHEIERE

28.04.2016

mun.Chișinău

Judecătoria Rîșcani mun.Chișinău

Instanța compusă din

Președintele ședinței,

judecător

Grefier

Gh.V. Bîrnaz

Andrei Barcari

examinînd în ședință de judecată publică, în ordinea contenciosului administrativ, cauza civilă la cererea de chemare în judecată a reclamantului *Gîrbu Nicolae* împotriva pîrîtului *Inspectoratul Ecologic de Stat*, privind: 1. *Admiterea prezentei cereri*; 2. *Anularea ordinului nr.263-c din 24 iunie 2014 semnat de către Vadim Stîngaci șef-adjunct al Inspectoratului Ecologic de Stat, conform căruia dlui Nicolae Gîrbu i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară – mustrare aspră, din motivul ilegalității*; 3. *Anularea ordinului nr. 264-p din 24 iunie 2014 semnat de către Vadim Stîngaci șef-adjunct al Inspectoratului Ecologic de Stat, conform căruia dl. Nicolae Gîrbu a fost distituit din funcția publică de auditor intern, Serviciul audit intern, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat, din motivul ilegalității*; 4. *modificarea înscrierii în carnetul de muncă referitor la destituirea sa din funcția publică de auditor intern, serviciul audit intern, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat – demisia din inițiativă proprie conform art.85 Codul muncii din data pronunțării hotărîrii judecătorești și plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la serviciu din 25 iunie 2014 pînă la 22 martie inclusiv, în mărime de 85 837,20 lei*; 5. *Plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime de 4 110,12 lei pentru fiecare lună de absență forțată de la serviciu sau suma de 31 986,24 lei pentru perioada 24 iunie 2014 – 16 februarie 2015 inclusiv*; 6. *Încasarea din contul Inspectoratului Ecologic de Stat în folosul dlui Nicolae Gîrbu a despăgubirilor morale în sumă de 50 000 (cincizeci mii) lei.*

A CONSTATAT:

La 22.09.2014 cu nhr.45994 reclamantul *Gîrbu Nicolae* a depus cerere de chemare în judecată împotriva pîrîtului *Inspectoratul Ecologic de Stat*, înaintînd ca cerințe: 1. *Admiterea prezentei cereri*; 2. *Anularea ordinului nr.263-c din 24 iunie 2014 semnat de către Vadim Stîngaci șef-adjunct al Inspectoratului Ecologic de Stat, conform căruia dlui Nicolae Gîrbu i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară – mustrare aspră, din motivul ilegalității*; 3. *Anularea ordinului nr. 264-p din 24 iunie 2014 semnat de către Vadim Stîngaci șef-adjunct al Inspectoratului Ecologic de Stat, conform căruia dl. Nicolae Gîrbu a fost distituit din funcția publică de auditor intern, Serviciul audit intern, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat, din motivul ilegalității*; 4. *Restabilirea dlui Nicolae Gîrbu în funcția de auditor intern, Serviciul audit intern, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat*; 5. *Plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime de 3870 (trei mii opt sute șaptezeci) lei pentru fiecare lună de absență forțată de la serviciu*; 6. *Încasarea din contul Inspectoratului Ecologic de Stat în folosul dlui Nicolae Gîrbu a despăgubirilor morale în sumă de 50 000 (cincizeci mii) lei.*

Prin cererea de concretizare a cerințelor(f.d.119-120) reclamantul *Gîrbu Nicolae* a solicitat concretizarea pretențiilor indicate în pct.5 al cerințelor indicate în cererea de chemare în judecată și anume *plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime de 4110,12 lei pentru fiecare lună de absență forțată de la serviciu sau suma de 31 986,24 lei pentru perioada 24 iunie 2014 – 16 februarie 2015 inclusiv.*

Prin cererea de concretizare a cerințelor(f.d.137-139) reclamantul *Gîrbu Nicolae* a solicitat concretizarea pretențiilor și anume: 1. *Admiterea prezentei cereri*; 2. *Modificarea cerinței indicate în pct.4 al cererii de chemare în judecată inițială după cum urmează: - În locul restabilirii în funcția de auditor intern, serviciul audit intern, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat, solicită modificarea înscrierii în carnetul de muncă referitor la destituirea sa din funcția publică de auditor intern, serviciul audit intern, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat – demisia din inițiativă proprie conform art.85 Codul muncii din data pronunțării hotărîrii judecătorești*; 3. *Plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la serviciu din 25 iunie 2014 pînă la 22 martie inclusiv, în mărime de 85 837,20 lei.*

La ședința din 22 martie 2016 reclamantul *Gîrbu Nicolae* în temeiul art.12^l din Codul de procedură civilă, a depus o cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate cu transmiterea

sesizării la Curtea Constituțională privind controlul constituționalității art.17 alin.(1) lit.c) din Legea Contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000.

În temeiul cererii reclamantului Gîrbu Nicolae instanța de judecată urmează să ridice excepția de neconstituționalitate. Or, conform § 79-80 din hotărîrea Curții Constituționale nr.2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit.a) și lit.g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Potrivit § 82-83 din aceeași hotărîre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții : obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărîre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Astfel, instanța de judecată examinînd condițiile indicate *supra*, necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, ajunge la concluzia că acestea sunt întrunite în totalitate, din care considerente cererea reclamantului *Gîrbu Nicoale* urmează a fi admisă.

Totodată, ca rezultat al admiterii cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată consideră necesar de a suspenda procesul din următoarele considerente.

În temeiul art.12¹ alin.(1) CPC RM și în conformitate cu Hotărîrea Curții Constituționale nr.2 din 9 februarie 2016, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o remite direct Curții Constituționale.

În temeiul art.12¹ alin.(3), art.260 alin.(1) lit.e) CPC instanța judecătorească este obligată să suspende procesul, înlegătură cu ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Astfel, conform prevederilor art.12¹ alin.(1) și alin.(3), art.260 alin.(1) lit.e), art.263 alin.(1), art.269, art.270, art.423 alin.(1) și art.425 CPC instanța de judecată,

DECIDE :

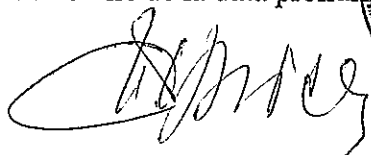
Se admite cererea reclamantului *Gîrbu Nicolae* privind sesizarea Curții Constituționale.

Se remite Curții Constituționale cererea reclamantului *Gîrbu Nicoale* în vederea examinării constituționalității art.17 alin.(1) lit. c) din Legea Contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000.

Se suspendă procesul în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către reclamantul *Gîrbu Nicolae* împotriva pîrîtului *Inspectoratul Ecologic de Stat*, privind: 1. Admiterea prezentei cereri; 2. Anularea ordinului nr.263-c din 24 iunie 2014 semnat de către *Vadim Stîngaci șef-adjunct al Inspectoratului Ecologic de Stat*, conform căruia dlui *Nicolae Gîrbu i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară – mustrare aspră, din motivul ilegalității*; 3. Anularea ordinului nr. 264-p din 24 iunie 2014 semnat de către *Vadim Stîngaci șef-adjunct al Inspectoratului Ecologic de Stat*, conform căruia dl. *Nicolae Gîrbu a fost distituit din funcția publică de auditor intern, Serviciul audit intern, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat, din motivul ilegalității*; 4. modificarea înscrierii în carnetul de muncă referitor la destituirea sa din funcția publică de auditor intern, serviciul audit intern, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat – demisia din inițiativă proprie conform art.85 Codul muncii din data pronunțării hotărîrii judecătorești și plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la serviciu din 25 iunie 2014 pînă la 22 martie inclusiv, în mărime de 85 837,20 lei; 5. Plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime de 4 110,12 lei pentru fiecare lună de absență forțată de la serviciu sau suma de 31 986,24 lei pentru perioada 24 iunie 2014 – 16 februarie 2015 inclusiv; 6. Încasarea din contul *Inspectoratului Ecologic de Stat* în folosul dlui *Nicolae Gîrbu* a despăgubirilor morale în sumă de 50 000 (cincizeci mii) lei.

Încheierea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău prin intermediul judecătoriei Rîșcani, mun.Chișină în termen de 15 zile de la data pronunțării.

Judecător

Gh.V. Bîrnaz

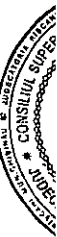
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004, Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII :

Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău, judecător Bîrnaz Ghenadie.

Adresa pentru corespondență : mun. Chișinău, str. Kiev 3, bir. 18, tel. (022) 438438

II. OBIECTUL SESIZĂRII :

Prezenta sesizare are drept obiect de examinare constituționalitatea normei de drept, incluse în lit.c), alin.(1), art.17 a Legii Contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000.

III. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI EXAMINATĂ DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

În procedura Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău se află cauza civilă nr. 41-3-14670-23092014 pornită la cererea de chemare în judecată în contencios administrativ cu nr.45994 din 22.09 2014, înaintată de Gîrbu Nicolae împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat privind anularea ordinului de sancționare disciplinară nr.263-c din 24 iunie 2014 și a ordinului cu privire la distituirea din funcția publică de auditor intern nr.264-p din 24 iunie 2014.

La 23 iulie 2014 Gîrbu Nicolae a depus la Inspectoratul Ecologic de Stat o cerere prealabilă prin care s-a solicitat anularea ordinelor nr.263-c din 24 iunie 2014, nr.264-p din 24 iunie 2014, restabilirea în funcția publică de auditor intern al Inspectoratului Ecologic de Stat, achitarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu și prejudiciul moral pricinuit prin adoptarea ordinelor ilegale susindecate. La 26 august 2014 a primit răspuns de la Inspectoratul Ecologic de Stat prin care cererea prealabilă a fost respinsă.

În procesul examinării cauzei s-a constatat că instanța de judecată urmează să aplice normele art.89, art.90, art.208, art.209, art.327, 328, 329, 330, art.354 și art.355 Codul muncii, art.59, art.60 al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din 04.07.2008, art.14, art.16, art.17 alin. (1) lit.c), al Legii contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000., prevederile pct.43 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.10 din 30.10.2009, care stipulează citez : *„Actele de numire, transferare, detașare sau eliberare din funcție, inclusiv de aplicare a sancțiunilor disciplinare în privința funcționarului public, a funcționarului public cu statut special, inclusiv a militarilor, a persoanelor cu statut militar, se contestă direct în instanță de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data cînd persoana a luat cunoștință de acest act sub semnătură sau i-a fost înmînat actul.”*, precum și prevederile pct.22 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.9 din 22.12.2014 care prevede că : *„Pentru funcționarii publici și persoanele cu statut special termenul de adresare în instanța de judecată este de 30 de zile de la data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu dispune altfel (art.17 din Legea contenciosului administrativ).”*

Prevederile stipulate în lit.c) alineatul (1) a articolului 17 al Legii contenciosului administrative nr.793-XIV din 10.02.2000, pct.43 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.10 din 30.10.2009, precum și pct.22 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.9 din 22.12.2014., în opinia reclamantului Gîrbu Nicolae sunt în contradicție cu prevederile normei art.6, art.16, art.20 alin.(1), art.43, art.53, art.54 și

Cu referire la Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 privind interpretarea Art. 135 alin(1) lit b) din Constituția Republicii Moldova Curtea a reținut că, în eventualitatea refuzului excepției de neconstituționalitate și a rezolvării litigiului fără soluționarea prealabilă acesteia de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești. Din aceste rațiuni, Curtea a decis că **judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate**, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții :

- obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate **constituie competența exclusivă a Curții Constituționale**. Din aceste considerente, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate mai sus. Prin urmare, **orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale**.

Potrivit art.134 din Constituție, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova, care garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și cetățeanului față de stat.

O lege sau un alt act normativ, legitim adoptat de organele de resort, poate fi supus controlului constituționalității conform art.135 din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia Curtea Constituțională exercită la sesizare, controlul constituționalității legilor și Hotărârilor Parlamentului, a Decretelor Președintelui Republicii Moldova, a Hotărârilor și Ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, inclusiv și interpretarea Constituției.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI NECONSTITUȚIONALITĂȚII AL NORMEI DE DREPT, INCLUSE în lit.c), alin.(1), art.17 a Legii Contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000 ȘI A ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIGINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Pentru asigurarea protecției efective a drepturilor omului este necesar, de a stabili unele garanții procedurale de natură să consolideze mecanismele de protecție a acestor

drepturi. Prin respectivele garanții procedurale, dreptul la un proces echitabil urmează a fi asigurat, în consecință, efectiv și eficace.

Dreptul la un proces echitabil presupune *eo ipso* prezumția de conformitate a actelor normative interpretate de către Curtea Supremă de Justiție și aplicate de instanța judecătorească în actul de înlăptuire a justiției cu normele constituționale.

În acest context, se poate afirma că soluționarea unui litigiu nu poate implica promovarea unui drept prin intermediul unor norme neconstituționale.

Potrivit alin.3 al art.60 al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, nr.158-XVI din 04 iulie 2008, actul administrativ de sancționare disciplinară poate fi atacat de către funcționarul public în instanța de contencios administrativ **în modul stabilit de lege**.

E de menționat că norma nominalizată nu prevede expres că actul administrativ de sancționare disciplinară poate fi atacat de către funcționarul public **nemijlocit** în instanța de contencios administrativ.

Dacă supunem unei analize logico-juridice dispozițiile normei art.60 alin.(3) al Legii 158-XVI din 04.07.2008, constatăm că actul administrativ de sancționare disciplinară poate fi atacat de către funcționarul public în instanța de contencios administrativ.

În censul legii sintagma din alin.3 al art.60 a legii nominalizate, **instanța de contencios administrativ** – indică competența instanței iar, sintagma - **în modul stabilit de lege** – stabilește că acțiunea urmează a fi depusă în modul stabilit de prevederile art.14, art.15 și art.16 alin.(1) al Legii contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000.

Prin cererea prealabilă se solicită reexaminarea unui act administrativ cu caracter individual. Necesitatea depunerii cererii prelabile constă în obligarea administrației de a se pronunța benevol în sensul anulării actelor administrative cu caracter individual primite printr-un recurs grațios.

Cererea prealabilă reprezintă o acțiune prin care organul emitent al actului administrativ individual pot verifica și dispune asupra actului atacat atât în ceea ce privește oportunitatea acestuia cât și legalitatea, iar instanțele de judecată pot să verifice numai legalitatea acestuia.

Legea impune obligativitatea adresării cererii prelabile cu stabilirea sancțiunilor procedurale, cum ar fi cea prevăzută de art.170, alin.(1), lit.a), din Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova, care prevede restituirea cererii de chemare în judecată pe motiv că reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a pricinii pe cale extrajudiciară, prevăzută de Legea nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public precum și Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000.

Astfel funcționarii publici care atacă în instanțele de contencios administrativ un act administrativ cu caracter individual de sancționare disciplinară trebuie să parcurgă particularitățile și procedura prealabilă prevăzută în legislație.

Totodată articolul 17, alin.(1), lit.c) stipulează că: cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la: conform lit.c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă. Această normă crează neclarități ce ține de termenele de adresare în instanța de contencios administrativ.

În confirmarea celor expuse vine și punctul 43 al Hotărârii Plenului Curții

Supreme de Justiție nr.10 din 30.10.2009, care prevede că: „Actele de numire, transferare, detașare sau eliberare din funcție, inclusiv de aplicare a sancțiunilor disciplinare în privința funcționarului public, a funcționarului public cu statut special, inclusiv a militarilor, a persoanelor cu statut militar, se contestă direct în instanță de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data când persoana a luat cunoștință de acest act sub semnătură sau i-a fost înmînat actul.”,

Această normă este prevăzută și dezvoltată și în Punctul 22 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție din 22.12.2014, care stipulează că: „Pentru funcționarii publici și persoanele cu statut special termenul de adresare în instanța de judecată este de 30 de zile de la data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu dispune altfel (art.17 din Legea contenciosului administrativ).”

Hotărîrile susindicate expres au prevăzut că termenul de contestare a actelor administrative cu caracter individual privind sancționarea disciplinară a funcționarului public este de 30 zile.

Nici în Legea contenciosului administrativ și nici în Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nu există norme imperative, care ar indica expres că contestarea actelor administrative cu caracter individual privind sancționarea disciplinară a funcționarului public se face **nemijlocit** în instanța de contencios administrativ în termen de 30 zile, fără respectarea procedurii prealabile.

Nu este clar și logic în cazul în care obiectul litigiului îl constituie repunerea în funcție a funcționarului public – subiect care este împuternicit de Lege cu dreptul de sesizare în contencios administrativ, fac excepție de la norma generală și li se interzice să parcurgă particularitățile și procedura prealabilă, astfel fiind încălcate un șir de drepturi constituționale.

Considerăm că prevederile punctelor 43 și 22 din Hotărîrile Plenului Curții Supreme de Justiție nominalizate fie și cu caracter de recomandare stabilesc o normă primară de drept neprevăzută de art.60 alin.(3) al Legii nr. 158-XVI din 04 iulie 2008, care stau la baza activității judecătorilor ordinari în soluționarea litigiilor, fiind aprobate contrar competențelor și atribuțiilor stabilite prin articolele 6, 60 alin.(1) a Constituției și constituie o ingerință în activitatea legislativă, precum și o încălcare flagrantă a drepturilor constituționale a persoanelor care se contestă actul administrativ individual în instanțele de contencios administrativ.

Potrivit articolului 355 alin.(1) lit.a), din Codul Muncii, cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.

Codul muncii este o lege de drept comun, care guvernează și înfăptuește reglementarea generală, de principii ce țin de comportamentul necesar din partea persoanelor fizice și a celor juridice în calitatea lor de subiecte ale raporturilor juridice de muncă.

Legea specială poate să stabilească și să reglementeze norme ce țin de statutul funcționarului public (drepturi, obligațiuni, etica și cultura profesională etc.), dar nu poate să limiteze sau să înrăutățească reglementările ce țin de protecția muncii și juridică a cetățenilor care este prevăzută în Codul Muncii și în special dacă ne referim la situația în cazul dat la art. 355 alin. (1), lit.a).

Astfel instanța consideră că atât lit.c) alin.(1), a art.17 din Legea Cotenciosului administrativ, precum și punctele 43 și 22 din Hotărîrile PCSJ susindicate contravin normei generale de drept comun art.355 alin.(1) lit. c.) din Codul Muncii, precum și pricipiului egalitatea în drepturi consfințit în art.16 care stipulează că toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de

rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Este evident că normele stabilite la lit.c), alin.(1), art.17 a Legii Contenciosului administrative, în punctele 43 și 22 ale Hotărârilor Plenului Curții Supreme de Justiție menționate, contravin și art.20 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, deoarece îngăduiesc dreptul la o satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente, împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Dreptul de acces la justiție este înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, care presupune ca justițiabilul să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act constituind o atingere adusă drepturilor sale. Pentru asigurarea protecției efective a drepturilor constituționale este necesar, de a stabili unele garanții procedurale de natură să consolideze mecanismele de protecție a acestor drepturi. Prin respectivele garanții procedurale, dreptul la un proces echitabil urmează a fi asigurat, în consecință, efectiv și eficace.

Asigurarea corectă a Legii de către instanțele de judecată este condiția de bază pentru respectarea drepturilor constituționale ale cetățenilor.

Toate instanțele de judecată la soluționarea litigiilor privind sancționarea disciplinară a funcționarilor publici nu aplică întocmai norma art.60 alin.(3) al Legii nr. 158-XVI din 04 iulie 2008, a articolelor 14, 15 16 a Legii contenciosului administrative, dar se conduc de prevederile stabilite la lit.c), art.17 al Legii contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000, prevederile pct.43 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.10 din 30.10.2009, precum și prevederile pct.22 al Hotărârii Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.9 din 22.12.2014, norme care vin în contradicție cu art.54 din Constituție, nu corespund criteriilor clarității și previzibilității, limitează și restring drepturile prevăzute în art. 16, 20, 43, și 53., din Constituția Republicii Moldova.

În astfel de circumstanțe de către instanțele de judecată sunt respinse ca tardive, acțiunile în justiție ale funcționarilor publici, care au contestat actul administrativ de sancționare disciplinară cu respectarea procedurii prealabile în conformitate cu prevederile art.14, art.15 și art.16 alin.(1) al Legii contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000.

Examinând totalitatea cadrului legal care reglementează problematica menționată au fost constatate unele divergențe a mai multor articole din actele normative menționate care sunt contradictorii, crează confuzii, anumite incertitudini în procesul de examinare de către instanța de judecată a litigiului în cauză ce ține de contestarea actelor administrative cu caracter individual privind sancționarea disciplinară a mea și aplicarea corectă de către instanța de contencios administrativ a legislației conform normelor constituționale.

Astfel utilizând tehnicile de coraborare și corelare a actelor legislative și normative: a art.59, art.60 al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din 04.07.2008, art.14, art.16, art.17 alin.(1) lit.c), al Legii contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000., art.355 alin.(1) lit.a) din Codul Muncii nr.154-xV din 28.03.2003, art.170, alin.(1), lit.a), din Codul de Procedură Civilă, prevederile pct.43 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.10 din 30.10.2009, precum și prevederile pct.22 al Hotărârii Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.9 din 22.12.2014., și urmare a analizei contradicțiilor existente între prevederile normelor menționate am ajuns la concluzia că sunt în situația de imposibilitate de a realiza drepturile stipulate și garantate în art.16,20,43 și 53 din Constituție.

CADRUL NORMATIV PERTINENT

1. Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994, M.O. nr. 1 din 12.08.1994.

Articolul 1. alin.(3)

Statul Republica Moldova

Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Articolul 6

Separația și colaborarea puterilor

În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

Articolul 15

Universalitatea

Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

Articolul 16

Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Articolul 39 alin. (2)

Dreptul la administrare

(1) Oricărui cetățean i se asigură, potrivit legii accesul la o funcție publică.

Articolul 43

Dreptul la muncă și la protecția muncii

(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, în condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

Articolul 53 alin. (1)

Dreptul persoanei vătămate de autoritate publică

- (1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supuse altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
- (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.
- (4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 60

Parlamentul, organ reprezentativ suprem și legislativ

- (1) Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului.

2. Legea nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Articolul 60. alin(3)

Termenul de acțiune și contestarea sancțiunii disciplinare

- (3) Actul administrativ de sancționare disciplinară poate fi atacat de către funcționarul public în instanța de contencios administrativ în modul stabilit de lege.

3. Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000

Articolul 14

Cererea prealabilă

(1) Persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Articolul 16.

Depunerea cererii de chemare în instanța de contencios administrativ

(1) Persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

(2) Acțiunea poate fi înaintată nemijlocit instanței de contencios administrativ în cazurile expres prevăzute de lege și în cazurile în care persoana se consideră vătămată într-un drept al său prin nesoluționarea în termen legal ori prin respingerea cererii prealabile privind recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate.

Articolul 17 alin.(1) lit.c)

Termenele de adresare în instanța de contencios administrativ

(1) Cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la:
c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.

Codul Muncii al Republicii Moldova nr.154-xV din 28.03.2003

Articolul 355

Examinarea cererii privind soluționarea litigiului individual de muncă

(1) Cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată:
a) în termen de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.

Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr.225-XV din 30.05.2003.

Articolul 170 alin.(1), lit.a)

Restituirea cererii de chemare în judecată

1) Judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă:
a) Reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a pricinii pe cale

extrajudiciară, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de pricini sau de contractul părților.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Prin prezenta sesizare solicit Curții Constituționale să se expună asupra constituționalității sau neconstituționalității, normei de drept, incluse în lit.c), alin.(1), art.17 a Legii Cotenciosului administrative nr.793-XIV din 10.02.2000.

VII. ACTELE ANEXATE

Copia cererii privind sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova privind excepția de neconstituționalitate a normei de drept, incluse în lit.c), alin.(1), art.17 a Legii Cotenciosului administrative nr.793-XIV din 10.02.2000;

Copia încheierii jucătoriei sect.Râșcani, mun.Chișinău din pe ... file;

Copia cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de Gîrbu Nicolae pe file;

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe propria onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Cu respect,

Judecătorul Judecătoriei
sect.Râșcani, mun.Chișinău

Ghenadie Bîrnaz